

BOOK RECEIVED

J. W. Bee, G. E. Glass, R. S. Hofmann, R. R. Peterson, 1981: Mammals in Kansas. University of Kansas Museum of Natural History, Public Education Series No. 7, Lawrence, IX + 300 pp., US Dollars 12.00.

Muzeum Historii Naturalnej Uniwersytetu w Kansas wydaje serię popularnych książek, przeznaczonych dla szerokich kręgów czytelników, zarówno amatorów jak i profesjonalnych biologów. W serii tej wcześniej ukazały się m.in. przewodniki do ryb, płazów i gadów stanu Kansas. Kolejny siódmy tom serii dotyczy fauny ssaków i został przygotowany przez czwórkę autorów, mających różny wkład w całość dzieła.

Położenie geograficzne stanu Kansas w środku kontynentu, różnorodność środowisk (lasów liściastych w części wschodniej, prerii w części zachodniej), spotykane na tym obszarze zasięgi gatunków północnych i południowych sprawiają, iż fauna ssaków Kansas jest interesująco zróżnicowana i liczy 86 gatunków należących do 23 rodzin. Zdaniem autorów wydaje się możliwe występowanie dalszych 8 gatunków. Książka zawiera przede wszystkim zwarte charakterystyki poszczególnych gatunków, uwzględniające: opis, wymiary, zasięg geograficzny uzupełniony schematyczną mapką, zachowanie się, pożywienie a także uwagi o niektórych innych właściwościach, jak np. długość życia, stopień zagrożenia czy status prawny gatunku. We wstępie autorzy podają zarys historii badań teriologicznych w Kansas, charakteryzują główne regiony biotyczne, dają krótką charakterystykę gromady i objaśniają układ i zakres książki. Klucze do rzędów i rodzin na początku książki oraz do gatunków — na jej końcu — oparte są przede wszystkim o cechy zewnętrzne. Uzupełnienie stanowi słowniczek terminów, sposób wymowy nazw łacińskich gatunków oraz tabela schematycznych rysunków czaszek, tropów, formuł zębowych oraz dwu najważniejszych wymiarów: największej szerokości i największej długości czaszki. Stosunkowo obszerna bibliografia zawiera cytowaną literaturę oraz prace ważne dla poszerzenia wiadomości o ssakach Kansas. 124 fotografie ilustrują typowe środowiska oraz przedstawiają każdy z omawianych gatunków.

Jakkolwiek fauna ssaków Kansas była stosunkowo dobrze znana i opracowywana już w sposób monograficzny wcześniej (np. w 1952 r. przez E. L. Cockruma, a w formie bardziej popularnej w 1955 r. przez E. R. Halla) to w ostatnim 25-leciu wykazano obecność 8 nowych gatunków i istotnie pogłębiono wiedzę o rozmieszczeniu, zachowaniu się, ekologii i ochronie poszczególnych ssaków. Stąd też nowa synteza zawiera najbardziej aktualne wiadomości, podane w sposób przystępny a jednocześnie bardzo zwięzły, lecz w pełni wyczerpujący.

Z. P.